

**higher education
& training**

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NATIONALE SERTIFIKAAT

KOSTE-EN-BESTUURSREKENINGKUNDE N6

21 NOVEMBER 2018

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

VRAAG 1

1.1	1.1.1	veranderlike koste		
	1.1.2	verhoog		
	1.1.3	Ooraangewende		
	1.1.4	kapitaal		
	1.1.5	ongesertifiseerde		
			(5 × 2)	(10)
1.2	1.2.1	Dit is die gelykbreekpunt ✓ waar die maatskappy die ewewigs/ekwilibriumpunt bereik, wat beteken dat dit nie 'n wins of verlies maak nie. ✓✓✓		(4)
	1.2.2	(a) Totaleverkope-lyn		
		(b) Vastekoste-lyn		
		(c) Totalekoste-lyn		
			(3 × 2)	(6)
1.3	1.3.1	Produksiekontrolle		
	1.3.2	Materiaalkontrolle		
	1.3.3	Produksiekontrolle		
	1.3.4	Arbeidskontrolle		
	1.3.5	Materiaalkontrolle		
	1.3.6	Krediteurekontrolle		
	1.3.7	Produksiekontrolle		
	1.3.8	Aangewende bokoste		
			(8 × 2)	(16)
1.4	1.4.1	R150 000,00		(2)
	1.4.2	15 000 uur		(2)
	1.4.3	(SR – AR)AT = (50✓ – 45✓)14 500✓ = (5)14 500✓ = 72 500✓ gunstig✓		(6)
1.5	1.5.1	B		
	1.5.2	B		
			(2 × 2)	(4)
				[50]

VRAAG 2

2.1

WERKKAART: TAAK XXX1

Saldo	105 500✓
Materiaalkoste	105 000✓
Arbeidskoste	85 000✓
Aangewende bokoste (15 × 6000)	90 000✓
Totale koste	R280 000✓

(5)

2.2

TAAKKOSTEBEREKENING-STAAT

	TAAK XXX2	TAAK XXX3
Saldo a/b	69 600✓	71 625✓
Materiaal	52 000✓	76 000✓
Arbeidskoste	36 000✓	55 000✓
Aangewende bokoste	105 000✓	120 000✓
Produksiekoste	193 000✓	251 000✓
Verkoops-en-bemarkingskoste	2 200✓	2 200✓
Totale koste	195 200✓	217 200✓
Wins	259 800✓	302 800✓
Verkoopprys	455 000✓	520 000✓

(18)

2.3

PRODUKSIEKONTROLEREKENING

Saldo a/b	246 725✓	Voltooide goedere✓	970 725✓
Materiaalkontrole	233 000✓		
Arbeidskontrole	176 000✓		
Aangewende bokoste	315 000✓		
	970 725		970 725✓

(7)
[30]

VRAAG 3

3.1

KONTRAKREKENING VAN BUITUMELO

Materiaal uitgereik	350 000✓	Gesertifiseerde werk	1 800 000✓
Lone	400 000✓	Ongesertifiseerde werk	750 000✓
Depresiasie	265 000✓		
Materiaal ontvang	160 000✓		
Retensiegeld	100 000✓		
Wins en verlies	1 275 000✓		
	2 550 000		2 550 000

(8)

3.2

Buphelo % van voltooiing

$$\begin{aligned} \text{\% van voltooiing} &= \frac{\text{Gesertifiseerde werk}}{\text{Totale kontrakprys}} \times \frac{100}{1} \\ &= \frac{1\,000\,000\checkmark}{(2\,500\,000\checkmark + 50\,000\checkmark)} \times \frac{100}{1} \\ &= 39\% \checkmark \end{aligned}$$

Buitumelo % van voltooiing

$$\begin{aligned} \text{\% van voltooiing} &= \frac{\text{Gesertifiseerde werk}}{\text{Totale kontrakprys}} \times \frac{100}{1} \\ &= \frac{1\,800\,000\checkmark}{(3\,600\,000\checkmark + 75\,000\checkmark)} \times \frac{100}{1} \\ &= 49\% \text{ or } 48,97\% \checkmark \end{aligned}$$

(8)

3.3

$$\begin{aligned} \text{\% van voltooiing} &\times \frac{\text{beraamde wins}}{1} \times \frac{\text{kontant ontvang}}{\text{gesertifiseerde werk}} \\ &= 39\% \checkmark \times \frac{1\,925\,000^*\checkmark\checkmark\checkmark}{1} \times \frac{1\,700\,000\checkmark}{1\,800\,000\checkmark} \end{aligned}$$

$$= R709\,041,66\checkmark\checkmark$$

$$*(3\,600\,000 + 75\,000) - 1\,750\,000$$

(8)

3.4

$$\begin{aligned} &R709\,041,66\checkmark\checkmark - R106\,356,24^*\checkmark\checkmark \\ &= R602\,685,42\checkmark\checkmark \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &*709\,041,66 \times 15\% \\ &= 106\,356,24 \end{aligned}$$

(6)
[30]

VRAAG 4

$$\begin{aligned} 4.1 \quad & (SP - AP)AQ \\ & = (6,50\checkmark - 7,00\checkmark)600\checkmark \\ & = (0,50)600 \\ & = 300\checkmark \text{ Ongunstig}\checkmark \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4.2 \quad & (SQ - AQ)SP \\ & = [(2,75 \times 190)\checkmark - 450\checkmark] 6,5\checkmark \\ & = (522,50 - 450) 6,5 \\ & = (72,50)6,5 \\ & = 471,25\checkmark \text{ Gunstig}\checkmark \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4.3 \quad & (SR - AR)AT \\ & = (5,85\checkmark - 9\checkmark)400\checkmark \\ & = (3,15)400 \\ & = 1\,260\checkmark \text{ Ongunstig}\checkmark \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4.4 \quad & (ST - AT)SR \\ & = (380\checkmark - 400\checkmark)5,85\checkmark \\ & = (20)5,85 \\ & = 117\checkmark \text{ Ongunstig}\checkmark \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4.5 \quad & BFO - AFO \\ & = (43\,000\checkmark - 42\,300\checkmark) \\ & = 700\checkmark\checkmark \text{ Gunstig}\checkmark \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4.6 \quad & (SR - AR) AT \\ & = (128,33^*\checkmark - 95^*\checkmark) 400\checkmark \\ & = (33,33) 400 \\ & = 13\,332\checkmark \text{ Gunstig}\checkmark \end{aligned}$$

$$**SR = 38\,500/300 = 128,33$$

$$**AR = 38\,000/400 = 95$$

(6 × 5)   **[30]**

VRAAG 5

5.1

INKOMSTESTAAT- DIREKTE METODE

Verkope (300 × 1 000)	300 000✓
Min: veranderlike koste	(99 500)
Direkte materiaal	22 500✓
Direkte arbeid	30 000✓
Veranderlike vervaardigingsbokoste	15 000✓
Veranderlike verkoops- en administratiewe koste	32 000✓
= Marginale/grensinkomste	200 500✓
Min: Vaste koste	(37 500)
Vervaardigingsbokoste	12 500✓
Verkoops- en administratiewe koste	25 000✓
= Netto inkomste	163 000✓✓

(10)

5.2

5.2.1 $GBH = \frac{TVK}{MI/U}$ ✓

$= 10\ 000 \div 8$ ✓
 $= 1\ 250$ eenhede ✓✓

(5)

5.2.2 $GBW = GBH \times VP/E$ ✓
 $= 1\ 250 \times 20$ ✓
 $= 25\ 000$ ✓✓

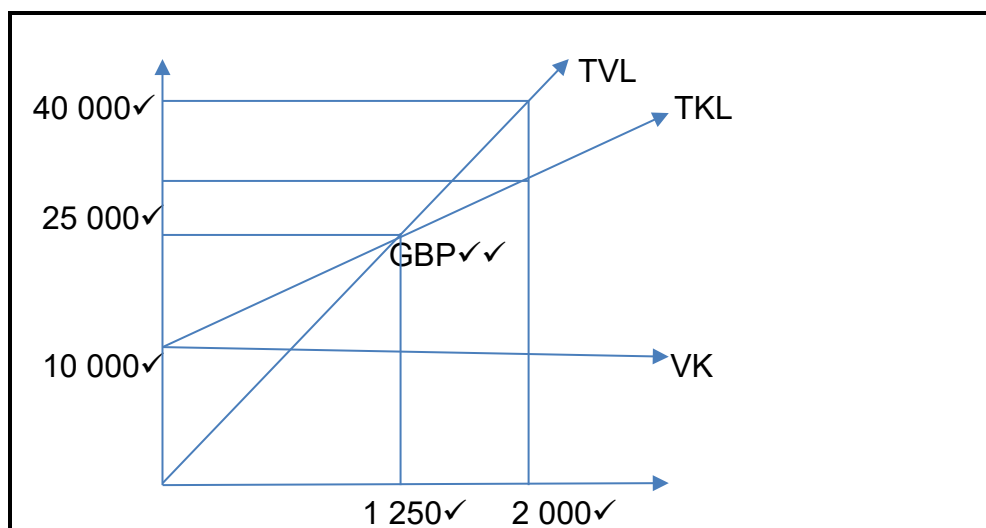
(5)

5.2.3 Verkope - Gelykbreekwaarde:

$40\ 000 - 25\ 000$ ✓
 $= 15\ 000$ ✓

(3)

5.3

(7)

[30]

VRAAG 6

6.1 6.1.1

KONTANTVERKOPE

	JUNIE	JULIE	AUGUSTUS
Junie (550 000 × 20%)	110 000✓		
Julie (600 000 × 20%)		120 000✓	
Augustus (650 000 × 20%)			130 000✓

(3)

6.1.2

KONTANT ONTVANG VAN DEBITEURE

	JUNIE	JULIE	AUGUSTUS
Maart 320 000			
April 360 000	72 000✓		
Mei 400 000 ✓	100 000✓	80 000✓	
Junie 440 000	220 000✓	110 000✓	88 000✓
Julie 480 000		240 000✓	120 000✓
Augustus 520 000			260 000✓
Totaal	392 000✓	430 000✓	468 000✓

(13)

6.2 6.2.1 R140 000
 6.2.2 R280 000
 6.2.3 R177 500
 6.2.4 R284 000
 6.2.5 R937,50
 6.2.6 R1 200

(6 × 1) (6)

6.3

PRODUKSIEBEGROTING

	MUISE	SLEUTELBORDE
Verwagte verkope in eenhede	5 000✓	3 000✓
Plus: Eindvoorraad	2 750✓	1 950✓
Totale behoeftes	7 750	4 950
Min: Aanvangsvoorraad	2 500✓	1 800✓
Eenhede wat geproduseer moet word	5 250✓	3 150✓

(8)
[30]**TOTAAL: 200**